

NAUJIENOS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Birželio-June 6 d., 1976 m.

NO: 131

LIBANE PALESTINIECIAI METĖ GINKLUS

DISIDENTAI SOVIETUOSE TIKRINS HELSINKIO SUTARTIES LAUŽYMUS

Tikisi, kad panašios kontrolės grupės įsisteigs ir kitose Helsinkio pakto valstybėse

MASKVA. — Devyni drąsūs sovietų disidentai neseniai paskelbė pranešimą apie sudarytą specialų organą, kuris seks ir tikrins, kiek SSSR gerbia ir laikosi savo praėjusiais metais Helsinkio pasirašytos sutarties punktuose kas liečia žmogaus asmens teises.

Sudarytoji specialią grupę, pavadintą gana ilgu vardu "Grupė sekimui kaip SSSR vykdo Helsinkio sutartį" — informuos visų Helsinkio sutartį pasirašiusių valstybių vadovybes apie Sovietų tos sutarties laužymus. Tos grupės priesakyje yra Jurijus Orlovas, o nariu be kt. yra Helena Sacharova, Nobelio Taisikos laureato žmona, generolas emeritas Petras Grigorenko ir rašytojai Anatol Marčenko ir Aleksandr Ginzburgas.

Pats prof. Andrejus Sacharovas tos grupės nariu formaliai nėra, bet pareiškė, kad pilnai remia tos organizacijos tikslus ir veiklą.

Kaip žinoma, Helsinkio sutartį pernai rugpjūčio mėnesį pasirašė 32 valstybės, jų tarpe Sovietų Sąjunga ir Kanada.

Disidentų sudarytas organas prižadėjo sekti ir kontroliuoti, kiek Sovietai vykdo savo pasirašytos sutarties punktus, kurie liečia sąžinės, tikėjimo ir ištikinimų laisvę ir kurie ipareigoja signatarus skatinti žmonių, kultūros ir informacijos santykius.

To kontrolės organo organizatoriai tvirtina, kad jie raštiškai informuos sutartį pasirašiusių valstybių galvas ir viešąją opinią apie visus Helsinkio sutarties susitarimų ir nuostatų laužymo faktus, paimtus iš nusikraustytų Sovietijos piliečių skundų ir pranešimų.

Ypačingai "nežmoniškų elgesių" atvejais kontrolės organas kreipsis į kitų valstybių valdžias, prašydamas sudaryti specialų tarptautinį komitetą, kuris pasistengtų faktus patikrinti vietoje, tai yra pačioje Sovietų Sąjungoje.

Ypačingai nežmoniškų elgesių kategorijai priklauso vaikų iš tėvų atėmimas, draudimas vaikams pamokyti religijos, privertimas "gydymas" psichiatrinėse, šeimų išardymas, taip pat žiaurus elgesys su kalininiais, kuriems atimta laisvė dėl jų ištikinimų. Šios tikrai drąsios grupės nariai reikšiai vilti, kad panašios grupės susidarys ir kituose kraštuose su panašiais tikslais.

Bolivijos prezidento kūnas siunčiamas namo

BUENOS AIRES. — Pagrobtas ir po dviejų dienų nužudytas Bolivijos prezidento Juan Jose Torres pačios Bolivijos karinės aviacijos lėktuve parvežamas namo į Boliviją, kur bus palaidotas. Generolas Torres išvyko į tremtį 1971 m. rugpjūčio mėnesį nepasisekus valdžios kūrui pasukti kairiasparnių kryptimi; jis Bolivijoje iš prezidentavo tik 10 mėnesių ir nuo 1978 m. gyvena Argentinoje.

IS VISO PASAULIO

Valstiečių armija Etiopijoje sulaukyta

AKSUM, Etiopija. — Etiopijos valdančioji taryba sulaukė žygiuojančią valstiečių armiją dar nepasiekus Eritrejos sienų. Tuo tarpu vyksta paskutinės minutės mėginimas su sukilėlių vadais susitarti taikiu būdu. Etiopijos valdančioji taryba viena delegacija su talkingais įgaliojimais išsiuntė pas Sudano prezidentą Gaafar Nimeiry, kitą išsiuntė į Adeną, kitapus Raudonosios jūros.

Eritrejos sostinė Asmaros žiniomis, "valstiečių" armija yra sudaryta iš daugiau kaip 4,000 ginkluotų kaimiečių "savanorių", kurie turėjo "atmušti priešio invaziją", bet jau dvi savaites kaip patys yra sulaukyti.

"Beždžionvaikį" atveš į Ameriką

NAIROBI, Kenija. — Du Amerikos mokslininkai iš Northeastern ir Bostono universitetų buvo nuskrudę į Afriką ištirti 11 metų vaiką, kurį kaip vietiniai tvirtina, likusį 4 metų našlaičiu, buvo adaptavusios beždžionės. Jį dabar jis vaikšto ant visų keturių, "kalba" tik beždžioniškiškai, nepakenčia drabužių ir minta daugiausiai bananais. Jį 1974 metais Burundi raštuose rado kareiviai. Abudu profesoriai netiki, kad tas vaikas kada nors būtų gyvenęs su beždžionėmis. Planuojama tolimesniems tyrimams tą laukinį vaiką atgabenti į JAV-bes.

Siūlo Čikagai ozoną vandeniui švarinti

CHICAGA. — Tarptautinis Ozono Institutas ketvirtadienį susirinko McCormick Place apsuvarstyti pasiūlymą vietoje vandens chlorinavimo pradėti vandenį "ozonizuoti".

Nustatyta, kad ozono dujos atmosferoje teršia orą, bet vandenyje yra geriausias dezinfektorius, kuriuo siūloma pakeisti iki šiol geriamajam vandeniui švarinti vartojamą chlorą. Nustatyta, kad chlorizuotame vandenyje lieka chemikalų, įtariamų, kad prisideda prie vėžio sukelimo. Minėto instituto direktorius Dr. Harvey Rosen pasirašė, kad ozonas vandenyje ne vien naikina bakterijas ir virusus, bet dar pagerina vandens skonį ir kitokias problemas. Whiting, Ind., jau nuo 1940 metų savo geriamą vandenį švarina ozonu. Visame pasaulyje daugiau kaip 1,000 įmonių ozono pagalba švarina savo vandenį.

Massachusetts valstijoje, Pittsfield žaidimo lauke susirinko didokas būrys žaidėjų prie žaidimo pradžios taško. Paveikslė matome senų žaidėjų grupę, pasipuokusią senomis skrybėliuotomis uniformomis, ir naujų žaidėjų grupę, viską pritaikytą skubai ir greitai sprendimams.

Jugoslavija teisia Maskvos šalininkus

BELGRADAS. — Jugoslavijos parlamento viceprezidentas Peko Dapcevic brolis Vladimiras Dapcevicius birželio mėnesyje bus teisiamas Jugoslavijos išdavimu. Jam primetama kaltė, kad jis organizavęs slapta įėgas, norinčias Jugoslaviją prijungti prie Sovietų Rusijos.

Teismas vyks uždaru durų, nes yra įvelta daug valstybės paslapčių. Jei kaltinamasis būtų nutėstas, tai jis gautų mirties bausmę arba, mažiausiai, 10 metų kalinimo.

Dėl našvaros gresia pasaulinė katastrofa

NEW YORKAS. — Jei anksti nebus griebtasi priemonių, tai miestams, ypač neturtinguose kraštuose, dėl našvaros gresia didelė katastrofa, pareiškė Jungtinių Tautų general sekretorius savo kalboje JT suauktoje konferencijoje aplinkos švaros reikalavimus. Sąjūdžiui aplinkos švarai apsaugoti gresia tiek rimta krizė, kad visa iki šiol padaryta pažanga gali nueiti niekais.

Kalbėtojas Maurice Strong, Kanados valdiškos energijos įstaigos Petro-Canada pirmininkas, pastebėjo, kad valstybės iš savo padarytų paklaidų labai mažai tepasimokė. Nors visi pripažįsta aplinkos švarinimo būtiną reikšmę, bet kai tenka nuodžių perėiti prie veiksmų, tas reikalas paliekamas paskutinėje vietoje, pasakė Strong.

Gyvėja prekyba

Amerikos ekonominei gerovei taisyti, didėja prekių parveikavimas ir tuo pačiu storėja prekybininkų kišenės. Beatrice Foods bendrovė praneša, kad ji 1975 m. turėjo 4.69 bil. apyvartos ir gryno pelno 153 mil. dol. Šiais metais tikimasi turėti apyvartos 5 bil. dol. sumoje ir 1985 m. — 10 bil. dol.

Rusijos prekybinis nuostolis

MASKVA. — Pirmą kartą Sovietų istorijoje Maskvoje Maskvos ponai leido paskelbti spaudoje prekybos su užsieniu statistiką, kuri rodo, kad Sovietų prekybiniai nuostoliai su vakarų pasauliu vis didėja ir 1975 m. prekybinis nuostolis buvo didžiausias.

Šiais metais Maskva jau spėjo užsienyje nupirkti gaminių, nuosausio iki kovo mėnesio, už 781.5 mil. dol., o parduoti į JAV tik už 30.4 mil. dol.

Bendrai, pernai rusai turėjo prekybinio deficito su užsieniu 1.4 bil. dol., o šiomet, vien tik per pirmąjį metų ketvirtį, — 1.7 bil. dol.

Matyti, kad nei stachanovičiai, nei partijos bizūnai neįstengia priversti Rusijos darbininkų prigaminti ne tik daug, bet ir gerų prekių, kad būtų pakankamas kiekis parduoti užsienį. Kaip nusė Lietuvos šlėktos kadaisė sakydavo: "Kad ir plikas-basas ale unaravas". Taip ir maskviškiai ponai dabar panašiai elgiasi.

Rodezijos partizanų vadas

DAR ES SALAAM, Tanzanija. — Rodezijos juodųjų nacionalistų lyderis Bishop Abel Muzorewa, afrikiečių vienybės organizacijos posėdyje birželio 4 d. išbarė ir prikišo organizacijos vadams, kad jie šalinasi ir nepalaiko Rodezijos juodųjų veiklos.

Minėtos organizacijos posėdyje Rodezijos juodųjų lyderis Muzorewa stipriai kirtosi su Mozambiko, Tanzanijos, Zambijos ir Bostvanos atstovais, kad jie priešdamiesi prieš baltųjų vyriausybę Rodezijoje, nesiskaito su jo vadovaujama frakcija afrikiečių tautinėje taryboje, bet tariasi tiesiai su juodųjų partizanais Mozambike.

Rumunija sujungino savo karius

BELGRADAS. — Rumunijos vyriausybė patyrusi, kad Maskva stiprina ir telkia karines įėgas prie Rumunijos sienos, pasak vieno vakarų diplomato, paskelbė savo kariuomenės mobilizaciją.

Diplomatiniai suoksniai vis dėlto nemanoma, kad Rumunija mobilizuojasi atremti karinę Sovietų grėsmę, sąryšyje su Maskvos nepasitenkinimu vedama Rumunijos prezidento Nicolae Ceausescu savistovia ir nepriklausoma politika, kurią jis pakartotinai pabrėžė savo kalboje, pasakytose politinių mokslų ir socialistinės kultūros kongrese, įvykusiame Bukarešte.

Kai kurie kiti diplomatai Rumunijoje mano, kad tai buvo tik eilinis rumunų kariuomenės mobilizacijos bandymas.

Kanada jau pasekė Islandijos pavyzdį

OTTAWA. — Kanada jūrų nuosavybės zona nuo ateinančių naujų metų sausio 1 dienos išplečia iki 200 mylių nuo kranto, pranešė užsienių reik. ministeris Allan MacEaches. Kanada jau išleido ir atitinkamą įstatymą, kuriuo po 60 dienų nuo paskelbimo datos jūros per 200 mylių nuo pakraščio skaitoma valstybės privati nuosavybė.

Jungtinės Valstybės savo žvejybos plotus iš 12 mylių išplės per 200 mylių nuo ateinančių metų kovo 1 dienos. Jei iki to laiko Jungtinės Tautos neparuos tarptautinį žvejybos pakta.

Kanados pranešimas apie žvejybos jūrisdikciją sekė po to, kai Kanada praėjusį mėnesį pasirašė žvejybos pakta su Sovietais, kuriuo Sovietai prižadėjo laikytis kvotos ir reguliacijų 200 mylių zonoje, bet Kanada už tai perleis sovietams sužvejotų "perviršį".

ARAFATAS IR VADOVYBĖ TRAUKIASI Į VIDURZEMIŲ JŪROS PAKRAŠTĮ

Didelė palestiniečių dalis, metusi ginklus, bando slėptis Libano kalnuose ir kaimuose

BEIRUTAS, Libanas. — Kamal Jumblato ir Jasir Arafato vadovaujamos jėgos meta Libano kalnuose laikytas pozicijas ir bėga į Viduržemių jūros pakraštį. Vakariūnų karių garšakalbiais ir radijo bangomis pasakojo, kad jie pastosią kelią Sirijos karo jėgoms, sustojusioms Beka slėnyje. Sirijos karo jėgų vadas davė ultimatumą partizanams ir palestiniečiams, įsakydamas pasitraukti iš kalnų pozicijų, jeigu nenori nukentėti nuo Sirijos aviacijos ir kanuolių. Jumblatas pareiškė, kad minėtų pozicijų sirijiečiams jis neatiduos ir neatšauks apgulos nuo greta esančių apsuptų kaimų, bet praėitą naktį druzai ir palestiniečiai paliko pozicijas ir iškeliavo į Beirutą.

Infliacija palietė Vatikaną

VATIKANAS. — Vatikano mieste gyvena 350 gyventojų ir dirba 3,000 tarnautojų. Jo krautuose iki šiol buvo prekių kainos žemesnės, kaip Romos miesto krautuose, bet paskutinėmis dienomis ir Vatikane pradėjo siausti infliacija. Pavyzdžiui, makaronų svaras iš 17 centų pakilo iki 21 cento, svaras kavos — iš 1.64 iki 2.23 dol. svaras mėsos — iki 2.21 dol. Alkoholiniai gėrimai, kurie Vatikano krautuose buvo pigiausi, dabar pabranginti 35 centais už boką.

Romos gyventojai, turintieji pažintų su Vatikanu, galėdavo lengvai įeiti į Vatikano miestą prisipirkti. Dabar tos "karvutės" daugiau taip lengvai nebegalima melžti, nes įvesta įėjimo paseliai.

Išteisinti esesininkai

HAMBURGAS. — Vakariūnų Vokietijoje, Hamburge, 3½ metų tęsėsi SS kapitono Karlo Streibelio ir kitų 5 esesininkų teismas. Jie buvo apskusti, kad 1942-43 metais, antrojo pasaulinio karo metu, išžudė Lenkijoje 1 milijoną žydų. Apie 200 liudininkų teisėjas Joachim Seefeldas š. m. birželio 3 d. paskelbė teismo sprendimą, kuriuo visi kaltinamieji, įskaitant ir kap. Streibelį, išteisinti ir paskelbti nekaltais.

Teismo sprendime sakoma, kad kaltinamieji neturėjo tiesioginių ryšių su minėtais 1942-3 m. žudymais. Teisiamųjų kaltės teisme, pasak teisėjo, nebuvo įrodytos.

Popiežius norėjo vykti į Š. Vietnamą

VATIKANAS. — Naujai pašventintam Šiaurės Vietnamo katalikų kardinolui Trinh-Nhu-Khue, popiežius Povilas V pasakė, kad jis karo metu norėjęs aplankyti Šiaurės Vietnamo taikos tikslais. Popiežius tačiau nepasakė, kas jį sulaukė nuo tos kelfonės.

— John Michell su vaikais nuvyko palaidoti atsisukrusios žmonos Martos. Gyvos jis nerorėjo matyti.

Kaip Jumblatas, kaip ir Arafatas žino, kad partizanai arba palestiniečiai nepajėgs pastoti kelio gerai ginkluotai Sirijos kariuomenei. Be to, Sirijos kariai yra gerai maitinami ir gerai ginkluoti, tuo tarpu palestiniečiai priklauso nuo Sirijos tiekimo. Sirijai atsisiukus duoti amuniciją ir maistą palestiniečiams ir druzams, jie lieka be maisto ir be ginklų. Sirijos kariams kelią buvo pasiryžę pastoti palestiniečiai, kurių dauguma yra buvusi Sirijos kareivinėse, bet jų pasipriešinimas sužlugdo, kai pasitarimai nedavė pageidaujamo rezultato.

Kaip Jumblatas, taip ir Arafatas kreipėsi į Afrikos arabų valstybių atstovus, prašydami paramos ir užtarmo. Jie tikėjosi, kad Saudi Arabijos karalius įsakys Sirijos prezidentui Asadui sustabdyti karo veiksmus ir neužduoti arabų. Jie aiškino, kad Asadas atlieka izraelitų darbą, atidarys frontą prieš arabus. Saudi Arabijos karalius atsiskakė užtarti Jumblatą ir patarė klausyti Asado įsakymų. Sirijos kariai neina prieš arabus, bet jie nenori leisti keliams pakvaišeliams žudyti beginklius Libano gyventojus. Sirijos kariai nežudys arabų, atidavusių jiems ginklus. Bus blogiau su tais, kuriuos teks nuginkluoti. Be to, Sirija nori pritraukti teisman nusikaltėlius, neramumų metu žudžiusius gyventojus ir grobusius svetimą turta. Ištikinimas, kad galinčios arabų valstybės partizanų ir palestiniečių neužtars, partizanų vadams atėmė norą toliau priešintis. Palestiniečiai tenorė, kad jiems būtų užkurta tokia pirtis, kokia prieš šešeris metus "Juodąjį spalio mėnesį" juos ištiko Jordanijoje.

Palestiniečiai vyksta į Viduržemių jūros pakraštį. Arafatas yra ištikinęs, kad Sirijos vyriausybė leis Libane esantiems palestiniečiams iškelti į kuria nors netoliese esančią arabų valstybę. Jis pats iš Beka kalnų praėitą naktį iškeliavo į Beirutą, kur turi vilties išgelbėti jį sekusius palestiniečius. Sirija leido iš Jordanijos bėgantiems palestiniečiams laikinai pas juos apsigyventi, bet dabar nenori jį leisti jų atgal į Siriją.

— John Michell su vaikais nuvyko palaidoti atsisukrusios žmonos Martos. Gyvos jis nerorėjo matyti.

Siltnesis Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:19

TEIS. SMALENSKAS ATSIŠVEIKINO AVIACIJOS PULK. LEONARDA PESECKĄ

Teisininkas Kazys Smalenskas šiuo metų birželio 1 dienos vakarą Petkaus Marquette koplyčioje prie Lietuvos karo aviacijos pulkininko leitenanto Leonarda Pececko karsto susirinkusiems lietuviams pasakė šią kalbą:

Jau daug lietuvių, mums brangių žmonių, mirtis atskyrė iš mūsų tarpo, atseit lietuvių tautos, tame laikotarpy, kada antrojo karo audros iškilo ir mūsų gimtąjį kraštą Lietuvą nusiaubė žiaurios okupacijos priešų (iš Rytų ir Vakarų), kurie trukdė (ir dar trukdo) Lietuvos valstybės egzistencijai — karių, dvasininkų, ir šiaip intelektualų, įvairių sričių mokslo žmonių, taigi ir valstybininkų. Tokijas nuostolius tauta skausmingai jaučia, linkia daugiau priauglio, o jau šsimokslinusių lietuviškos dvasios jaunimą kviečia stoti pagalbą Lietuvai, kad būtų galima vėl atstatyti nepriklausomą valstybę.

Šiandien čia matom karste dar vienas vyra, brangi Lietuvos kari, kovojęs karo aviacijos pulke ltn. Leonardą Pececką, išėjusį Amėrijybėn. Pažinau jį Lietuvos karo aviacijos mokykloje 1930 m., ir vėliau, išėjus atsargon, kai buvau šaukiamas karinei tarnybai pakartoti, o 1939 m. mobilizacijos metu. Paskiausiai Pececkas jau buvo, neprisimeinu kurios, grupės vadas. Jis eidavo ir karo aviacijos viršininko pareigas, kai šis išvykdavo tarnybos reikalais.

Šiandien čia matom karste dar vienas vyra, brangi Lietuvos kari, kovojęs karo aviacijos pulke ltn. Leonardą Pececką, išėjusį Amėrijybėn. Pažinau jį Lietuvos karo aviacijos mokykloje 1930 m., ir vėliau, išėjus atsargon, kai buvau šaukiamas karinei tarnybai pakartoti, o 1939 m. mobilizacijos metu. Paskiausiai Pececkas jau buvo, neprisimeinu kurios, grupės vadas. Jis eidavo ir karo aviacijos viršininko pareigas, kai šis išvykdavo tarnybos reikalais.

pės vadu Pececku kilti erdvėna, kai jis norėdavo patikrint, kaip žvalgūi sekasi gebėjimas uždavinį vykdyti. Pūdinga, kad lakūnas Pececkas, itin gerai pažtyres karo aviacijoje, dargi savo asmens savybėmis pasirodydavo: tartum koks rentgeno aparatas gebėdavo "persiviesti" bendradarbi ir įžvelgti jame profesinį dvasinį bei fizinį pajėgumą, kaip yra ir gali būti tinkamas aviacijos karys (mano atž-žvalgas) uždaviniai įvykdyti. Ir jo akių žvilgsnis būdavo toks intensyviai ryškūs, dėmesį kreipias, tiesiog "perveriantis", bet ne bauginantis, labai draugiškas. Iš jo žvilgsnio galėdavai gauti atsakymą, ar esi tinkamas būti karo aviacijos tarnybai. Žodžiu, jis vengėdavo pasakyti neigiamai, atrodė manydamas, kad laikas gali pakeisti darbo sėkmės nuotaiką bei rezultatus. Šitokiu atveju Pececkas rodėsi ne tik geras karys-psichologas, bet ir pedagogas. Toji jo savybė buvo patraukli nuosirdžiam bendradarbiavimui.

Pažins Pececką, kaip karį, dar dar drįsdiau jį vadinti Lietuvos MacArturu. Man matos, ir išvaizda (veido), ir toji jo ryški, lyg geležinė, kario valia (atitinkama plieno sparnams, žymintiems karo lakūno kvalifikaciją) simbolizuoja ano Amerikos kario, dinamiško generolo, tipą. Deja, Pececkas buvo ne gausios (betgi didžios) tautos bei valstybės narsus karys (kovoje su priešū). Tik dėl buvusios anais metais politinės situacijos (Europoj, Azijoje, taigi ir Lietuvoj), ir dėl kitokių atsiradusių sąlygų bei aplinkybių jis negalėdavo pasirodžius dūmams, ltn. Šimkus lakia mintimi per šv. Marijos malonę kreipėsi į Visagailintį, ir, anot Šimkaus, Dangus atsiumė lakūnams jėgū... Kaip tos grumtynės su mirties giltinė vyko, yra parašyta 1971 m. metrašty "Plieno sparnai" 2-3 psl. ir "Draugo" dienrašty, be galejęs atlikti savo pareigos, atseit, tautos bei valstybės uždavinio įvykdyti. Dar daugiau, jis siejosi dėl to, kaip karys, negalėjęs atlikti savo pareigos, atseit, tautos bei valstybės uždavinio įvykdyti, bet ir dėl savo įsiamoninimo — kad savanoris karys, tėvynės mėlės pašauktas, mato neugalimas kliūtis (vis major) stoti kovon su priešais už tėvynės laisvę, nors ir gvyvė paaukojus, jei likimas taip lemtų. Toksai jo įsiamoninimas, matyt, gimė jame dar jaunystėje, galiausiai paveldėtoje iš savo mylimų tėvų, dėl mėlės tėvų žemės, dėl laisvės Gėriui, Teisingumui...

Leonardas Pececkas buvo karo aviacijos karys, sugebėjęs kautis net su pabaisomis ore. Jis drąsiai pažvelgė į akis ir mirties giltinei, kuri 1928 m. buvo užstojusi kelį lakūnui ore su ugnies kalaviju. Tai buvo sunkiai įsivaizduojama kova. Pagal tai, kas tada vyko ore — žūti ar būti — pažvelgus į kovos pasekmes, galima tinkamai apibūdinti lakūną Pececką. Nors toje kovoje lakūnas-pilotas buvo sunkiai sužalotas, galima sakyti, iš giltinės nasrų ištrauktas, Vienok sugebėjęs likti gyvas, dargi savo kolegos, žvalgo ltn. Šimkaus, gvyvė išgelbėjęs. Būdinga ir tai, kad lėktuvo variklio

James Britten ir jo žmona Cindy tarnauja JAV Indijonų sveikatos tarnyboje. Jie yra centralinėje Aljaskoje su geriausiomis susisiekimo priemonėmis. Sūnys yra praktiškesnis už automobilius ir net lėktuvus. Automobiliai iš sniego neiškapsto, lėktuvus šaltyje sunku užvesti. Tuo tarpu šuo nieko nebijo ir visomet yra pasiruošęs sniego įsinguoti. Jiedu privalo kiekvieną dieną praeiti Tucson, Ariz., esančiam centrui pastebėti nenormalumus ir atlikti darbus.

lėdo stoti kovon su Lietuvos priešais, nors ryžto, pasiaukojimo nestokojo. Dėl to Pececkas labai siejosi, matydamas savo tėvynėje okupantų elgesį. Tokius skaudžius pergyvenimus jis jaučė ir būdamas aplinkybių (karo) išblokštas už Lietuvos ribų. Jis siejosi dėl to, kaip karys, negalėjęs atlikti savo pareigos, atseit, tautos bei valstybės uždavinio įvykdyti. Dar daugiau, jis siejosi dėl to, kaip karys, negalėjęs atlikti savo pareigos, atseit, tautos bei valstybės uždavinio įvykdyti, bet ir dėl savo įsiamoninimo — kad savanoris karys, tėvynės mėlės pašauktas, mato neugalimas kliūtis (vis major) stoti kovon su priešais už tėvynės laisvę, nors ir gvyvė paaukojus, jei likimas taip lemtų. Toksai jo įsiamoninimas, matyt, gimė jame dar jaunystėje, galiausiai paveldėtoje iš savo mylimų tėvų, dėl mėlės tėvų žemės, dėl laisvės Gėriui, Teisingumui...

Leonardas Pececkas buvo karo aviacijos karys, sugebėjęs kautis net su pabaisomis ore. Jis drąsiai pažvelgė į akis ir mirties giltinei, kuri 1928 m. buvo užstojusi kelį lakūnui ore su ugnies kalaviju. Tai buvo sunkiai įsivaizduojama kova. Pagal tai, kas tada vyko ore — žūti ar būti — pažvelgus į kovos pasekmes, galima tinkamai apibūdinti lakūną Pececką. Nors toje kovoje lakūnas-pilotas buvo sunkiai sužalotas, galima sakyti, iš giltinės nasrų ištrauktas, Vienok sugebėjęs likti gyvas, dargi savo kolegos, žvalgo ltn. Šimkaus, gvyvė išgelbėjęs. Būdinga ir tai, kad lėktuvo variklio

Vakarų Vokietijoje mirė Vilius Pelančius

Vilius Pelančius, gimęs 1925 m. sausio mėn. 1 d. Biržuose, staiga mirė 1976 m. gegužės mėn. 19 d. 16:45 val. apskrities ligoninėje Schwetzingene. Tą patią dieną prieš pietus jį nuvežė Raudonojo Kryžiaus sanitarinė mašina į ligoninę ir tuojau paguldė sunkiųjų ligonių skyriuje. Stūburkaulio gale jis turėjo didelį skaudulį ir tas užnuodijo kraują. Gydytojai darė viską, ką galėjo, bet gvyvės neįstengė išgelbėti. Sušlubavo širdis ir kraują apytaka.

Velionis savo gyvenime niekad nesirgo ir savo užduoto darbo neapleido. Paskutinėmis dienomis sunkiai sirgo, bet niekam nesiskundė dėl savo ligos. Net jo kambario draugai nežinojo, kad taip sunkiai serga. Visą savaitę sau ir Kentėjo iki gyvenimo pabaigos.

Į Vokietiją atvyko 1944 m. rugsėjo mėn. 8 d. Dirbo L. S. Co. 8592 inžinerijos būry Geinhausen nuo 1948 m. gegužės mėn. iki 1949 m. spalio mėn. Nuo spalio mėn. 1949 m. ligi 1950 m. birželio mėn. tarnavo L. S. Co. 2040 kuopoje Kaiserlauterne ir nuo 1950 m. birželio mėn. iki mirties L. S. Co. 8591 kuopoje Schwetzingene Tompkins Baracks. Toj kuopoj iš tarnavo 26 metus.

Biržuose jį yra baigęs 4 metų pradžios mokyklą ir tris gimnazijos klases. Buvo darbštus, rūpestingas, pareiingas, draugiškas ir taurus lietuvis. Priklausė VLB Lietuvių Bendruomenės Schwetzingene apylinkei. Įvairiomis progomis paremdavo lietuviškų renginių, organizacijas ir šventes didelėmis sumomis. Labai mylėjo lietuvišką jaunimą, ypač evangelikus ir Vasario 16 gimnazijos auklėtinius. Savo dosnia ranka jis tą kultū-

ros židinį yra daug kartų parėmęs pinigais ir darbu.

Velionis buvo giliai religingas ir susipratęs evangelikas reformatus. Ne tik skaitė, bet ir rėmė evangelikų spaudą.

Evangelikų kunigas diakonas Fr. Skėrys, kaip vienas geriausių bičiulių, ligonį lankė valandą prieš mirtį ligoninėje. Pelančius tikėjosi pasveikti, bet prašė kunigą, kad kitą dieną lankytų jį su Šventa Vakariene.

Palaidotas Schwetzingeno mieste kapinėse š. m. gegužės mėn. 25 d. Laidojimo apeigas atliko kunigas diakonas Fr. Skėrys. Vargonais grojo muzikas Valteris Banaitis iš Vasario 16 gimnazijos. Į kapines velionį palydėjo visi 8591 ir 8592 L. S. kuopos vyrai ir karininkai, ir dar didelis būrys tautiečių, atvykusių iš kitur. Atsišveikinimo žodį tarė ir gražius vainikus padėjo L. S. Co., 8591 kuopos vadas majoras Jonas Valiūnas ir L. S. Co. 8592 vokiečių kuopos vadas majoras Heyne bei kiti. Kapas skendo gėlėse.

Lietuvoje liko brolis Jonas Pelančius ir dvi seserys — Marija ir Matilda bei kiti giminės. Išėjusioje giminių neturėjo, bet už tai paliko daug lūdinčių draugų.

Gražiai ir pavyzdinčiai baigęs šios žemės kelionę, iškentęs likimo skausmus ir vargus, išė-

kis Viešpaties ramybėje brangios tėvynės. Lietuvos nebepamates, kurią taip nuosirdžiai mylėjai ir branginai. Broliui, sesuteis ir giminėms Lietuvoje reiškiame giliausią užuojautą.

Tokiū būdu pamokyk mus skaičiuoti mūsų dienas, kad įganturne išmintingai širdį. Psalmas 90, 12.

Fr. Sk.

Kaip priestvaniniais laikais

Šių laikų moderni ir skubi susisiekimo sistema nėra visų įsigyvenusi, net kitur dar prilygstam biblijiniais priestvaniniais laikams. Tokia būtis yra ir ši mūsų kraštu Lietuva.

Oro paštu siuntos tenai greitai nukeliauna, tačiau siunčiant reguliariu nors ir pirmos klasės paštu užtrunka 3-4 mėnesius iki tenai adresatą pasiekia.

Pav. laiškas išsiųstas pernai lapkričio 11 d. tenai gautas šiemet vasario 6 d.

Dabar padėtis dar blogesnė. Atrodo, kad sovietijos komunistai ruošdamiesi viso pasaulio užkariavimui yra visiškai apleidę savo gyventojų būtino aptarnavimo reikalus.

J. J-tis

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASAUSKO LIETUVIŠKAJĄ PAMARĮ

336 puslapias su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knogos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persituntimui paštą reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 3/4%

Mutual Federal Savings and Loan

212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur.-9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Atkviemas žmogus, kitiems rūpi gūtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbuvys, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Šios suminėtus knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapacinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Ašimtiniai apie užimtą Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobes viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapacinskas, IŠEIVIO DALIA. Ašimtiniai Išeivio Dalia yra az turai ankstesniųjų ašimtinimų tase. Tai yra Amerikoje besisukanti ir patvariai iškūsto asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ISPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVOJ. Aukštas buvo žmogus. Prakuose, Pruskininkuose, Kaune, Naudakiniuose, Plarėdoje ir Patanose. Vardus aprašai, kai jį ten ypat, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKOJUJ KILIMU I VILNIU. Kilonės i Lietu va įsūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEZINES UZDANGOS. Au toriaus pastabuma neapgauna latoristo ir agitpropo propagandis bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, graziu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENU KLAUSIMAI. 4 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTEJE. 84 psl. Kaina \$1.50

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE 1739 So HALSTED ST. CHICAGO ILL. 60608

TURKEY A LA KING WITH STUFFING RING

1 package (6 oz.) chicken flavor stuffing mix
1 1/2 cups water
2 packages (16 oz. each) 5-minute-cook frozen sweet green peas
2 cups diced cooked turkey
1 can (10 1/2 oz.) condensed cream of mushroom soup
2 tablespoons pimiento strips
2 tablespoons sherry wine or water

Prepare stuffing mix as directed on package, using 1 1/2 cups water. Gently press into a greased 4-cup ring mold; keep warm. Meanwhile, prepare peas as directed on package; keep warm. Combine turkey, soup, pimiento, wine, and 1/2 cup of the peas in a saucepan. Cook and stir until mixture just comes to a boil. Unmold stuffing onto serving plate; spoon turkey mixture around base and into center of ring. Serve with remaining peas. Makes 6 servings.

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast. Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal. A good chunk of that money seems to disappear by itself. So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need. Unless there was a nest egg building up all that time. A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too. That's good to know.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

J. Matulionio "Neramių Dienų" knyga

2

Ką kalino, ką trėmė, kas mažai nukentėjo

Knygos įžangoje J. M. sako: "Čia yra aprašomas laikotarpis, prasidėjęs pirmąją rusų okupacija ir baigęs tautos didelės dalies emigraciją į įvairius kraštus".

Deja, pirmoji rusų — bolševikų okupacija nedaug tėra susilaukusi autorius dėmesio, o 1941 metais sudarytoji Lietuvos laikinoji vyriausybė tik paminėta, o jos veikla neaprašyta. Autoriaus valia yra pasirinkti vieną ar kitą temą, o šiuo atveju — J. M. šimtus knygos puslapių skiria nacių okupacijos metams, kai jis buvo vokiečių sudarytoje taryboje finansų tarėju.

Vienur savo įžangoje žodį J. M. knygos skaitytoja įtaigoja, jog jo išspausdintame dienoraštyje "tautos vargai, nelaimės, viltys ir pasipriešinimas grėsmė čia turėtų atsiskleisti pilnoje šviesoje". Kitu sakiniu jis šviesos pilnumu domo, aiškindamas, jog baimė buvusi, kad dienoraštį nepagautų okupantas, tad nevisi įvykiai ir ne visos situacijos esančios palieistos, nes bijojęs apie viską atvirai savo dienoraštyje rašyti.

Kas okupacijos metais gyveno Lietuvoje, tas skaitydams J. M. knygą ras nemažai žinomų faktų, buvusių gandy, o kartų ir tokių faktų aprašymų, kurie tik knygos autoriui buvo žinomi.

Anų laikų tema rašantiems istorikams bus medžiagos, bet reikia apgailestauti, kad autorius dienoraštį spausdinti duodamas kai kurių savo užrašų nepataisė, pastabų neirdėję, nes kai kurie jo užrašai kertasi su žinoma tiesa.

Pvz., trumpai bent iš dviejų atvejų sustojama prie Sibiran trėmimų ir areštų temos. Knygos 24 psl. rašoma, jog 1941 m. "Lietuviai, kurie neatsargiai vienu kitu žodžiu prasitarė prieš bolševikus, buvo sodinami į kalėjimus". Trėmimų metines minėdama (psl. 98) J. M. pasakoja, koks jam prieš metus buvo išpūdis ir kaip jis išgyveno tas neramias trėmimų dienas. Jam atrode, jog veža be jokio plano — kas pakliuvo, ką paskundė, ką patys paskubomis numatė.

Buvo dėl įvairių priežasčių areštuoti — galėjo būti ir apskustų, betgi nebuvo areštuojama ir vežama "kas pirmas pakliuvo". Komunistinis okupantas Lietuvos atžygiavo su gerai paruoštu planu, su Serovo instrukcija, kurioje aiškiai pasakyta, kas turi būti tremiamas — kaip lietuvių tauta naikinama. Ne tik toks planas Maskvoje paruoštas, bet net kai kurių areštuojamų žmonių adresai jau Maskvoje susirašyti. Prie savo išpūdiu J. M. turėjo pridėti ir istorinę tiesą pasakyti, kaip pa-

St. Louis, Mo., miške yra kelios didelės statulos. Vieną matome šiame paveiksle. Missouri gyventoja Betty Lauri noro padaryti labai jau artima menininkės akies paveikslą. Tas paveikslas jau buvo reikalingas mokyklos albumui. Tuo tarpu apdairioji Betty draugė nutraukė ne tik miške dirbančią, bet ir pačią Betty, besitinkančią prie jos akies. Laimejo pastaroji, padariusi geriausią visos mokyklos nuotrauką. Geriausia paveikslą nupiešė ne tas kas nori, bet kas sugeba pagauti meniška akimirka arba pasakyti tiksliausią žodį.

siruose buvo bolševikai lietuvių trėmimas, kad neatrodytų, jog dėl areštų ir dėl trėmimų buvo pačių lietuvių kaltės.

Neduođamas jokios statistikos J. M. rašo, jog per trėmimus iš inteligentijos daugiausia nukentėjo katalikų grupė. Ir štai, kaip buvo: "Tautininkus daugiausia sodino į kalėjimus, o katalikus daugiausia vežė į Sibirą. Mažiausiai nukentėjo kairieji, t. y. žmonės iš valdžios sferų".

Tokia Matulionio pasaka tikėti negalima. Lietuvis įtaisytieji bolševikiniai kalėjimai buvo kankinimo namai. Vieni kaliniai iš tų kalėjimų dingę be žinios, kitus labai iškankintus nuteisė ir Sibiran išvežė. Ir Matulionio knygoje yra Raiinių miškelyje nukankintųjų kalinių laidojimo fotografija. Nužudyta buvo Pravienskišėse, Červenėje ir kitur. Spręsti, kas daugiausia nukentėjo, tai tik J. M. pasisovimas savo partijos naudai tariamų nuopelnų ieškojimas, nepagrįstas statistika. Pagaliva nėra mato žmonių kentėjimams išmatuoti.

Finansinės problemos

Būdamas finansų tarėju, kaip jis knygoje rašo, J. M. labai daug rūpesčių ir darbo turėjo, stengdamasis surinkti mokesčius, kad galėtų veikti civilinės valdžios aparatas — lietuviškosios įstaigos, mokyklos ir kt. Tie jo rūpesčiai ir darbai daug kartų minėti, daug kartų aprašyti. Dėl lietuviškųjų įstaigų išlaikymo, dėl jų biudžeto, dėl malkų ar durpių žiemai, J. Matulioniu yra pasitaikę ne tik su vokiečių valdžios atstovais aiškintis, bet ir į ginčelį ar į nesutarimą įsivelti ir su saviškiais.

Pvz., knygos 36 psl. yra toks 1942 m. sausio 16 d. įrašas: "Tarėjas Jurgutis reikalauja pinigų. Jam reikia apmokėti sąskaitas

statybinių medžiagų trestui. Jis jau parašė raštą ir Kubiliūniui, kad aš jam neduođas pinigų. Taip, neduođu. Pirmon eilėn algų mokėjimas. Kai atliks, tai duosiu ir kitiems reikalams. Tegu sau kečia triukšmą. Kam užleido trestus ir įmones vokiečiams? Juk ryšium su tuo ir ūkio vadība baigia likviduoti. Tik dėl to ir finansiniai sunkumai joje atsirado. Kad aš dar šiaip taip be vokiečių pagalbos galiu apsieiti, tai nieko daugiau negaliu padaryti".

Šiaip J. M. pasakoja apie savo tarnybinius santykius su prof. Vladu Jurgučiu, kurs tam tikrą laiką buvo ūkio vadības viršininku-tarėju. Jurgutis jau miręs, jis nebeatsilieps į Matulionio jam surašytą kaltinimą. Gi, pats Matulionis smulkmenų irgi neduođa. Nežinia, nei kuriose aplinkybėse, kuriuos trestus ir kurias įmones Jurgutis vokiečiams užleido ir kodėl?

Atsimerant anuos laikus, kai milžiniškos nacių armijos per Lietuvą žygiavo, prisiminti vertėtų ir tai, jog vokiečiai Lietuvoje buvo valdovai. Vokiečių noru ir Matulionis tapato finansų tarėju. Neatrodo, kad būtų pagrindo kaltinti tarėją Jurgutį, kad jis trestus ir įmones vokiečiams užleido, greičiau bene bus buvęs, kad vokiečiai ką norėjo, tą pasiėmė.

Kaltinimai ir pagyrimai

Ne tik Jurgučiu, bet nemažai ir kitiems asmenims J. Matulionio dienoraštyje kaltinamų pri-rašyta. Pvz., Kubiliūniui, Plechavičiui, karininkams, politinėms partijoms, pogrindžio veikėjams. Išpeikiama nepriklausomos Lietuvos profesūra ir mokyklos.

Sužinojęs, kad areštuotas Ernestas Galvanauskas, J. M. sa-

vo dienoraštyje 1912 m. kovo 23 d. ne užuojautą ar pasigailėjimą įrašė, bet lyg pakaltinimą: "Kovo 20 dieną suėmė Galvanauską. Darė kratą biure ir namie ir patalpino s. d. kalėjimo griežtame skyriuje. Žmogus karštas, nesivaržydavo kalbose, tai tikriausiai kur nors kaip nors išsitarė ir tai pateko kur reikia".

Pagyry prirašyta katalikiškosios srovės žmonėms — vyskupams ir kt. Giria gen. Raštikį esą, tas vyras blaiviai galvojęs ir utopijomis negyvenęs (67 psl.). Smerklis nacionalistų ir kairiųjų veikla. Į save žiūris, kaip į ateities rezervą, kuris būtų visiems priimtinas. (Vadinasi, tokia S. Raštikio nuomonė apie save yra neutopinė). Raštikio pažiuos esančios visais atžvilgiais artimos katalikų daugumai, net absoliučiai daugumai.

Knygos 55 psl. yra 1942 m. kovo 14 dienos įrašas: "Šiandien dr. Karvelis grįžo iš Vokietijos. Labai gerai. Bus daugiau galvojančių žmonių". O ką gero dr. Karvelis buvo sugalvojęs, rašoma knygos 48, 51, ir 53 puslapiuose, būtent: karo metu ūkininkai turį pinigų, esą reikalinga dabar Vokietijoje užpirti įvairių ūkio mašinų ir įrengimų. Prekės būtų gaunamos po karo, o pinigų reikėtų dabar sumokėti.

Ir šita nepaprasto galvojimo mintimi J. Matulionis būvęs labai susižavėjęs, ieškojęs pritarėjų tarp lietuvių ir kalbėjęsis su generalkomisariato finansų komisaru. Svarstytas tas projektas ir lietuvių tarėjų posėdyje, bet ši spekuliacija pritarimo neradusi.

Matulionio knygoje yra suminėta nemažai žmonių, su kuriais jis bendravo, bet nei jų vardo ar profesijos nepamini, o kadaigi tokiomis pat pavardėmis lietuvių yra daug, tai nevisada galima suprasti apie kuriuos asmenis jis kalba.

Dr. Karvelį galima atpažinti buvus katalikiškosios visuomenės veikėju, politiku ir ypač garsėjusiu emigracijoje, kai ėjo kovą tarp Vliko ir ministerio S. Lozoraičio dėl valdžios, dėl valstybės atstovavimo. Linksmuojami buvo Kybartų aktai.

Dabar kai Aidų žurnalo 4-me numerio dr. Albertas Cerutis apraše, kaip buvo Sveicarijoje tartasi, kaip tie vadinamieji Kybartų aktai surašyti ir A. Smetonos pasirašyti, galima sakyti, jog ana epocha tik linksma istorija. Iš lietuviškojo horizonto dingęs yra ir dr. Petras Karvelis, bet jo pavardė jau nevien Matulionio knygoje, o ir komunistinėje spaudoje, nes to "įžymaus buržuazinės Lietuvos veikėjo" dukte Ugnė Karvelytė gyvenanti Paryžiuje, esanti tarybinės literatūros vertėja, net Fidel Castro apdovanota ordinu, turinti ir kitų nuopelnų "tarybininkams".

Vadinasi, nežiūrint, kad J. Matulionis savo knygoje dėl įvairių jo vadinamų negerovių kaltina kairiuosius, bet faktų esama, kad ir jo kartos ateitininkijos, ne visos atžalos išaugo darbu "viską atnaujinti Kristuje". (Bus daugiau)

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

Duktė nužudžiusi tevą, motiną, brolių

CHICAGO. — Cook apskritys grand jury apkaltino 19-metę Patricia Colombo, nužudžiusi savo tėvą, motiną ir brolius.

Gegužės 7 dieną savo namuose, 55 Brantwood st., Elk Grove Village, buvo rasti brutaliai nužudyti — kankintų, subadytų ir sušaudytų Frank Colombo, 42, jo žmonos Mary, 40, ir sūnaus Michael, 13, lavonai. Nužudymu kaltinamas ir Patricia's buvęs meilužis Lanyon Mitchell, 24, padėjęs Miss Colombo nužudyti jos tėvus ir brolius. Priežastis ta, kad ji buvusi "pikta" ant savo šeimos, kam nenorėjo leisti jai gyventi kaip ji norinti. Nužudymu metu ji gyvenusi su vienu nuo savo žmonos pabėgusiu 37 metų amžiaus Frank De Luca.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ CIENRASTI "NAUJIENAS"

LIETUVOS VARDO KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senosese atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos pavardžių liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDO KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelę jums bus pasiūsta, jei du doleriu atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką ir krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugelį kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraudimams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvenamą apdraudimą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąjį Apdraudimą - Endowment Insurance, kad jaunuoelis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiui.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuliams labai pigią TERM apdraudimą už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILĖ LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO ŠVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus išomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimui ir nebūtų sugrovęs gražiai išaugusių ir sėkmingųjų Lietuvos politiniu, ekonominiu ir kultūriniu laimėjimu, šiandiena, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiūti ir džiūgti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautos".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išblaškytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokiu meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebeporai pertraukti. Knyga autorius skiriamas Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas šūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderi siusti tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigus, tuojau knygą pasiūsite.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsite adresu, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiūojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybas pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele pardavinėja. Užvažiuojant gali knygelę išsityti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, o mes knygelę jam pasiūsite. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

Juozo Liūdžiaus Raštai

Straipsniai, atsiminimai. 246 puslapiai, kaina \$3.00.
PETRONĖLĖS LIUDZIUVIENĖS

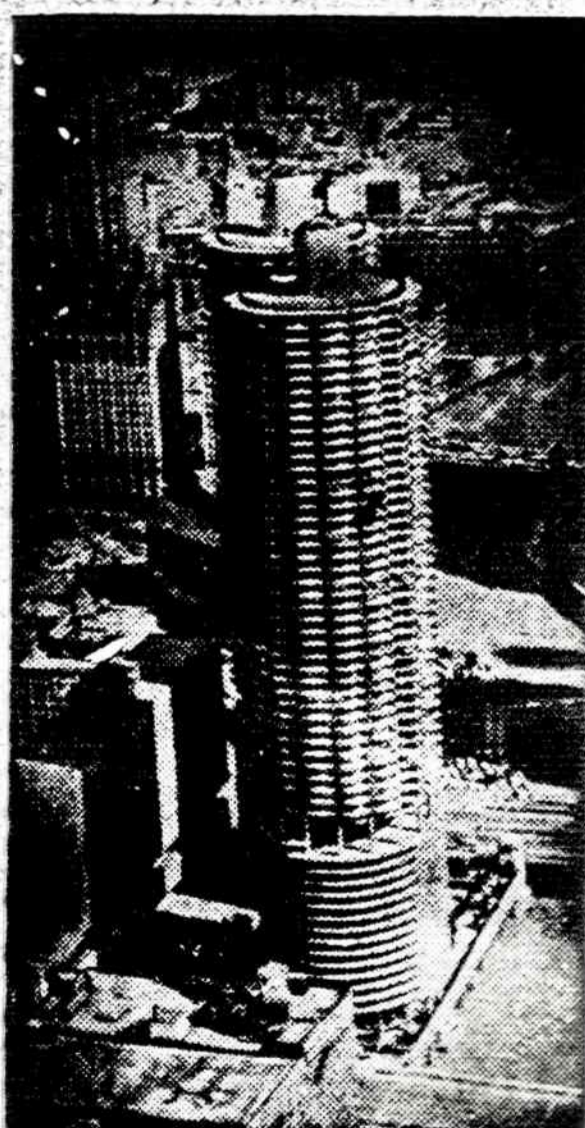
ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ

88 puslapiai. Kaina \$1.00.

Abi knygas galima gauti "Naujienose" arba pasiuntus pinigus tokiu adresu:

"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates: In Chicago \$30.00 per year... trims mėnesiams vienam mėnesiui \$7.50...

Pastangos suskaldyti lenkus

Iki šio meto Amerikoje gyvenantieji lenkai buvo gerai organizuoti. Jie turėjo savo parapijas, fratales organizacijas, politines grupes ir įvairiausių klubus.

Lenkų vienybę buvo lengviau išlaikyti, nes pačioje Lenkijoje padėtis buvo kiek kitokia, negu Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Čekoslovakijoje, Bulgarijoje ir kitose Rytų Europos tautose.

Vladislovas Gomulka taip pat Stalino policijos buvo suimtas ir savaitėmis laikytas kalėjime, bet kiti komunistų partijos vadai, susitarę su Lenkijoje veikusiais karais, nutarė pasipriešinti sovietų karo vadams.

važiuoti ir išvažiuoti. Lenkijon galima pasiūti dovanų siuntinius, nemokant plėšikiškų maitų, kuriuos lupa rusai iš lietuvių, Lenkijon galima pasiūti ir dėvėtus drabužius, ko negalima siūsti pavergton Lietuvos.

Iki šio meto pačios Lenkijos komunistinė valdžia nesikišdavo į Amerikos lenkų gyvenimą. Varšuva žinojo, kad Amerikoje lenkų komunistų nebuvo. Jie galėdavo daugiau gauti iš Amerikos lenkų, jų visai neerzindami ir nesikišdami į Amerikos lenkų gyvenimą.

Bet nuo jo kelionės į Washingtoną ir kelis JAV pramonės centrus, reikalai pradėjo keistis. Lenkų tarpe atsirado įvairių iki šio meto visuomeniniame gyvenime nematytų tipų, kurie pradėjo lįsti į veikiančias didesnes lenkų organizacijas.

Chicagoje leidžiamas lenkų dienraštis Dziennik Związkowy šiuo reikalu spėjo visus Amerikos lenkus apie Amerikoje atsiradusius naujus "veikėjus", apie senų organizacijų kritiką, apie bereikšmi jų darbą ir nemokėjimą prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų.

"Kaip New Yorke, taip Chicagoje susidarė abejotinos praeities žmonių grupelės, naudojančios bolševikinius veiklos metodus, dažnai besidedančiais dideliais patriotais, paveiktais didelėmis lenkų tautos aukomis, veda antikomunistinę kovą už Lenkijos laisvę.

V. KAROSAS

MARTYNAS MAŽVYDAS VILNIUJE

(Komentaras)

(Sąrašas)

MAŽVYDO TAST

Kralikauskas Mažvydo reformacinės veiklos nesurišė su vokiečių evangelikais nei tiesiogine nei netiesiogine prasme. Jo pažiūros, nors yra paimitos nuo Liuterio, bet jis dvasiškai išaugo iš lietuvių tautos protesto prieš pavergimą ir nužeminimą.

Toliau autorius aiškina reformacijos ryšį su humanizmu ir ką apie tai galvoja Mažvydas. "Kiekvienas tikras humanistas varguoliūs užjaučia... Užtai kaip nepirarti Martynui Liuteriui."

Mažvydas jau buvo susidūręs taip pat su Kalvino mokslu, bet jam liko neaprimtos predestinacijos aiškinimas. "Ar gi ši Kalvino predestinacija nėra tokia pat, kaip senųjų mamos protėvių Laima, nulėmusi ir jo likimą."

"Vienas tik džiugsmas aš ne kalvinistas. Norėdam ir nie kad, aš niekad nebėsiu Jonė Kalvino pasekėjas." O vis tiek Lietuvos reformacija pasako kalvinistinį kelią, bet apie tai per anksti buvo numatyti Mažvydai.

Mažvydo tikėjime liko vienas šešėlis, kurį metė kan. Valerijonas Protosevičius, mokytojas ir sviesus vyras; didelis Erasmio gerbėjas, būsimas Vilniaus vyskupas ir Vilniaus Jėzuitų kolegijos steigėjas. Jis turėtikimiančiai Mažvydai: "Martynas Liuteris liks tik dar vienu skausmu randu Baznyčios cios veide."

Vienintelis Chicago lenkų dienraštis, redaguojamas komunistus pažįstancio Jan F. Krawieco, pataria lenkam apsaugoti nuo tokių veikėjų, kurie vengia su kitais tartis ir ardo iki čiol-meto buvusią lenkų vienybę.

juose, kaip buvo paskandinti albingensai, valdamsai, katarai ir husistai. Cia autorius vėl parodė savo istorinį įžvalgumą ir atsargiai pravėre duris... restauracijai, kuri tariamai turėjo tęsti reformacijos pradėtąjį darbą.

Šioje vietoje išsibaigia autorius visa išmonė apie reformaciją. Pirma, jis neskiria dviem sąvokų, kas yra bendrai būdinga lietuviškam intelektui, reformizmo nuo reformacijos. Reformistai asmeniškai nieko naujo nesukūrė, jie tik amatinai, kartais patobulinama, bet dažniausiai prisitaikė prie pakiteusių sąlygų.

Reformacija yra dvasinė revoliucija, kuri atmetė visą R. Katalikų Baznyčios mokslą ir pačią sistemą, ir jos vieton sukūrė laisvę žmogaus moraliniams principams, paremtus evangelijos tiesomis, kurių dėka galėjo vykti žmogaus laisvėjimas, laisvų tautų susiformavimas, vakarų demokratijų iškilimas ir bendrai naujųjų amžių epochos susidarymas.

Jei liuterizmas netapo "dar vienu randu ant Baznyčios veido", tai nuopelnas tenka Jonui Kalviniui, kuris savo predestinacijos interpretavime atidengė laisvę žmogaus principams. Žmogų išlaisvina nuo gamtos gaivalingų jėgų ir sudarytų despotijų, jo dvasinis sugebėjimas pažinti, suprasti ir įgyvendinti dieviškąsias ir žmogiškąsias tiesas. Šioje vietoje mes negalime įsileisti ir to limiesniū reformacijos aiškinimus, nes toli praoktume ne grinėjamo kūrinio ribas, bet turime pasakyti, kad Kralikauskas nesugebėjo atskirti reformacijos nuo reformizmo są-

vokų. Šitie ir kitokie autoriaus ribotumai ne kiek nesumažino jo kūrinio didelės vertės ir reikšmės lietuvių tautai. Jo kūriny sėkina kelias naujas mintis, naujai galvosena, naujai pažiūrai į praeitį ir dabartį. Todėl ir jo kūrinį tenka žiūrėti tomis pačiomis akimis, kaip žiūrėta ankščiau į Simono Daukanto "Būdą" ar pirmuosius "Ausros" numerius. Juose taip pat rastume daug netobulumų, bet iškelta pagrindinė mintis tapo lietuvių tautai kelrodžiu į tautinį atgimimą.

(Bus daugiau)

SIEMET BUS KOPUSTŲ

WASHINGTONAS. — Keturi agrarkultūros mokslininkai per šėšis mėnesius tyrinėję kopūstų kirmėlių gyvenimą, išrado tų daržų kenkėjų "meilės gerimą", kurio dėka kopūstai bus išgelbėti nuo tų parazitų, tuo būdu pagerinant ir padauginant kopūstų daržų derlių.

Tas kopūstų parazitams naikinti išradimas esąs pirmas toks išradimas, kur patys parazitai susinaikina nebegalėdami "vaikų" turėti. To "meilės elksiro" paragasvisus kopūstų lapų plauščių pataitės netenka savo lytinio kvapo (ar smarvės). Tą kvapą paleisdamos jos pritraukia "meilės puotai" savo veislės patinėlius, kurie užuosdami pataitės "lytinio perfumo" kvapą atsikrenda per mylias atstumo, o be tų "kvepalų" čia pat esančios pataitės nerand.

Kopūstinių parazitų "meilės elksiras, kitaip "aphrodisiakas", atrastas jau 1967 metais ir plačiai vartojamas kvėpalams, anestezijai ir maisto prieskoniams, su žmonėmis dar nebandytas, bet išradėjai netiki, kad taip pat veiktu į žmones kaip veikia į kopūstų plauštakaites. Tas kvapas mediciniškai vadinamas "2-methylanthranol" kopūstinių plauštakaitių tik maktinis — nuo pusiauamokčio iki aušros paleidžiamos veikia į kopūstėdžių porėles. Jų vestuvės vyksta, kai vyriausioji plauštakaitė švelniai brauko — nepasakyta kuó — pataitės pirmutinės kojas.

Kopūstėdžių veislės plauštakaitės ir jų vikšrai (lervos) yra švelniai žalios spalvos. Kopūstų lapus skylėmis išėda net visiškai suėda vien tik jų lervos — kirmėlaitės. Pačios plauštakaitės, kaip ir daugiau negu milijonas vabzdžių ir vabalų rūšių visiškai nieko nedėda.

Pranešime nepaaiskinta, kaip tuos vaistus paduoti ir kaip atskirti tų plauštakių lytis.

DR. A. J. GUSENAS

SAUGOK SAVO SVEIKATĄ

Ligos nėra atnešamos ir užveisiamos, jos atsiranda savaime ir pačios veisiasi

Tokių kūdikių dantukų dantenos ištinusios, kraujuotos, kvapas nepriimniamas dvokia. Dantukai nesėję išdyti, jau trupina mažais gabalėliais ir patys krinta lauk. Kojų, rankų sanarių sulinę, lyg būtų ten įsimeles reumatas — artritas.

Šiai ligai gydyti vaistai veikia mažai tepagelbsti. Geriausias ligų gyd. — tai vitaminių terapija. gamtinis, sveikas nesukoneveiktas maistas. Sios ligos paliešti kūdikiai kartais greit pasitaiso, kai gauna šviežio pieno, kiaušinių, vaisių sunkų, apvirintų daržovių skysčių ir kitokių gamtinių, nefabrikuotų valgių.

DANTŲ ROVIMAS

Nūdien dantų gydytojai išrauna šimtus tūkstančių kortozinolių, sopančių dantų. Dantų rovimas sykiams būna labai lengvas ir nesudaro jokių kliūčių, nei dantų gydytojui, nei pacientui. Nevisuomet taip būna, nes sykiams pasitaiko, kad dantų raujant prisienama jų pavartoti, jis būna prie zando priaugęs. O kartais net saknis užlūsta ir reikia su pagalba kaltuko iškirsti. Tada pasidaro didesnė žaizda, kuri negija taip lengvai, nes jai būna gera priežiūra.

Priziūrint žaizdą ir išpildant dantų gydytojo duotus nurodymus, ji užgija be jokių susipynimų, komplikacijų. Bet žaizdos neprižiūrint ir neprisiliekant dantų gydytojo instrukcijų, dažnai būna, kad

burnoje žaizda užsinaudija ir padaro bereikalingų komplikacijų.

Žmogus suserga ir net būna priverstas keletą dienų lovoje pagulėti. Tuomet jis kaltina dantų gydytoją, kad negerai dantį išrovė. Bet jis nenori prisipažinti, jog neišpildė dantų gydytojo nurodymų, dėl to ir atsirado painiava, kuri burnos žaizdoje ir pagaminu užnuodyma.

Kiekvienas danties išrovimas yra chirurginė operacija, kuri būtina atlikti sanitarinėse sąlygose. Kiekviena yra pavojinga, nežiūrint, kokia žmogaus kūno dalį ji paličia.

Būtina žinoti, jog dantys ir žandikauliai yra tos pačios žmogaus kūno dalys, lygiai kaip kojos ir rankos. Dažnai būna, jog dantų raujant, pažeidžiamos desnos. Tiek gerai, kad jos turi atsparumo ir jos lengvai nuodingosios bakterijos paveikia ir joms ne tiek daug pavojingi lengvesni sužeidimai.

Burnoje yra daugybė įvairių rūšių bakterijų, kurios turi ten geriausias sąlygas veistis ir augti. Tos bakterijos ir pagaminta burnoje užnuodyma, išbraudamos ir neuzgijusią žaizdą, dantį išrovus.

Dantų gydytojo yra šventla pareiga, prieš danties išrovimą, pacientą informuoti, ką jis turi daryti ir kaip sanitariškumą burnoje palaikyti po operacijos.

Ar galima užnuodyti dantį išrauti? Taip, tai tik gali dantų gydytojas nuspresti, ar tokį dantį būtina tuojau išrauti, ar ne. Dantį turintį kronišką užnuodymą reikia tuojau išrauti, nes jis niekuomet nebus sveikas. Visuomet kroniškas dantis baigiasi puliniu.

Ar galima dantį išrauti, esant dantų desnos sutinusioms? Negalima. Pirmiausia turi būti pašalin-

tos visos susidarčiusios komplikacijos ir tik po to dantį išrauti.

Nūdien dantų gydytojas turi būti labai atsargus, nes daugis žmonių turi vienokį ar kitokį širdies sutrikimą. Žmonės, turintieji širdies ligą, sykiams bando dantų gydytoją apgauti, sakydami, jog jų širdis yra geroje tvarkoje. Taip sakydami jie apgauna patys save, o ne dantų gydytoją.

Dantų gydytojas, žinodamas žmogaus sveikatos stovį, gali nuspresti, kokius vaistus daryti dantų apmarinant. Yra vaistų, kurių įsvirkdiant gali nusilpti ir net sustabdyti širdies plakimą ir žmogų numarinti. Tuo pat vaistų yra ne tik ką dantį užmarinti, bet sykiu ir sustiprina silpną bei sergančią širdį. Todėl ir būtina kiekvieno žmogaus pareiga, dantų gydytojui pasakyti visą teisybę apie savo širdies stovį.

Neretai būna, kad dantį išrovus, žmogus suserga širdies liga. Taip esi todėl, jog danties išpūvose būna nuodingųjų bakterijų perų, kurie per kraują findečius į širdį patenka. Širdyje bakterijos susimontuoja prie jos vožtuvų, juos suardo ir to paseka — širdies liga, kuri vadinama endocarditūs. Taipgi tos bakterijos gali padaryti ir kitokiūš širdies sutrikimus.

Daugiausia sunkumų sudaro, tai proto dantys, kurie yra žandikaulyje užklitę ar neįsdyge; jų išimimui reikalinga chirurginė operacija, kuri sykiams užtrunka 2 ar net daugiau valandų.

Po tokios operacijos nuodingųjų bakterijų perai turi laisvas duris į kraują takus, pakliūtį į širdį ir pagaminti širdies ligą.

Tokios bakterijos gali susikaupti ir kitose kūno dalyse, sudaryti lizdus, nuodingus židinius ir pakenkti visam organizmui.

Beje, būklime daugiau atsargesni su savo kūno sveikata. Nors syki į metus, padarykime viso kūno ir dantų diagnozę. Tuomet bus mažiau progų žaizdoms, vėžiui, širdies ligoms veistis, plėstis ir bujoti.

GARGAZETI DANTYS

Dažnai mokslininkams tyrimus darant, vieno danto ieškant, atrandamas visai kitas, daug svarbesnis už ieškomąjį. Netikėtai mokslininkai surado, jog dantys pakelėda savo spalvą nuo tam tikrų mineralų, kurie yra geriamam vandenyje. Vienas iš jų, tai sodium fluoridas vandenį ir visai mažas kiekis jo padaro negražius gargažetus dantis. Toki dantys yra daug tvirtesni už negargažetus. Bet vandenyje esant to mineralo per daug, tokio vandens gerti negalima, nes fluoride druskos yra kenksmingos ir nuodingos žmogaus vidaus kūno organizmui.

Dr. H. T. McCreenny tyrimus darė net ketiose pietų Illinois apylinkėse, kuriose daugiausia anglakasis gyvenė. Ne visose apylinkėse vanduo vienodas, vienur fluoride turėjo, o kitur ne.

Augančiųjų vaikų, kurie gerė vandenį, turintį sodium fluoridą, jų dantys buvo sveiki ir be jokių kortozinimo požymių. Vaikai, kurie gerė vandenį be minėto mineralo, turėjo net 85% dantų išpūvų. Tikrintų vaikų amžius buvo tarpje 9 ir 13 metų.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS" JOS VISAD RAŠO TEISYBE

Tel. PR 4-3229
DR. ANNA BALIUNAS
 AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
 IR GERKLĖS LIGŲ
 2858 W. 63rd Street
 Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
 AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
 GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
 6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
 Medical Building). Tel. LU 5-6446
 Priima ligonius pagal susitarimą.
 Jei neatšiliepija, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
 INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
 CHIRURGIJA
 Telef. 695-0533
 Fox Valley Medical Center
 860 SUMMIT STREET
 ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
 PHYSICIAN AND SURGEON
 2434 WEST 71st STREET
 Ofisas: HElock 4-5849
 Rezid.: 388-2233
 OFISO VALANDOS:
 Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
 antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais ir sešadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Westchester Community Hospital
 Medicinos direktorius.
 1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
 VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
 kas antrą seštadienį 8-3 val.
 Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
 AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
 GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
 Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepija, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ AKIŲ LIGŲ
 3907 West 103rd Street
 Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
 489-4441-561-4605
 ODOS LIGŲ — CHIRURGIJA
 1002 N. WESTERN AVE.
 5214 N. WESTERN AVE.
 Telefonas atsakomas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1813
 Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MĖSKAUSKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 VIDAUŠ LIGŲ SPECIALISTAS
 2454 WEST 71st STREET
 VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Tik susitarus.

DR. FRANK PLECKAS
 OPTOMETRISTAS
 KALBA LIETUVIŠKAI
 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
 Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PUSLĖS IR
 PROSTATOS CHIRURGIJA
 2656 WEST 63rd STREET
 Val.: antradieniais nuo 1-4 po pietų.
 ketvirtadieniais nuo 5-7 val. vak.
 Ofiso telefonai: 776-2880
 Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
 Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
 Tel.: PR 8-1223
 OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tomasonis, M. D., S. C.
 CHIRURGAS
 2454 WEST 71st STREET
 Ofiso telefonai: HElock 4-2123
 Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
 Priima ligonius pagal susitarimą. Jei valandos skambinti telefonai: HE 4-2123. Jei neatšiliepija, tai telefonai: GI 8-6185.

P. SILEIKIS, O. P.
 ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
 Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
 Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
 Telefonai: Prospect 6-5084

SKAITYTI PATS IR PARATINK KITAS SKAITYTI NAUJIENAS

KELIONĖ Į PIETŲ ASIGALI

Rašo Vladas Rasčiauskas

Sugrįžęs mūsų laivo kapitonas pamatė, kad beveik visi ekspedicijos nariai labai atidžiai sekė ne tik jį patį, zodiku nuvažiuojant ir grįžus nuo "Zapiolos", bet visiems labai rūpėjo tolimasis Arktikoje pakabinto laivo ir jo keleivių likimas. Jis bandė vienam kitam kviesti pasakyti, bet tuojau įsitikino, kad tai neįmanoma daryti. Jo pasakojimą girdėtu maža grupelė, bet ne visi keleiviai ir įgulios nariai, o žinoti norėjo visi.

Kartu su kapitonu pirmuoju zodiku prie Zapiolos buvo nuvažiuojęs ir p. Francisco Erize, mokslininkų ekspedicijos vadovas. Važiavo ir kiti įgulios nariai, bet Erize visą laiką buvo su kapitonu ir girdėjo visus pasakojimus. Jiedu kartu ir grįžo į laivą. Kapitonas, pastebėjęs visų žingidumą tuojau nujėjo prie savo didžiojo stalo, kur paruošdami pašto, ženklai, teikiančius visos keičios informacijos ir priimančius telegramus bei radijo laiškus, tuojau visam laivui užsuko garšakalbi ir paprašė prof. Erize, kad papasakotų, kas atsitiko su nelaimingu Argentinios laivu.

Profesorius Erize laivo garšakalbiu šitaip mus informavo: Argentinios laivas pranešė, vadinas "Comandante General Zapiola", patuliavęs Arktikos vandenį, beplaukdamas Morton sąsiauriu, visai netoli Livingston didelės salos, užkliuvo ant Nevada salėlių pasislėpusių vandenyje. "Zapiolai" beplaukiant netoli Nevados salos, aštrių volkaninių akmeniu buvo pradurtas "Zapiolos" vienas šonas, pro kurį pradėjo veržtis vanduo į apatinę laivo ertvę. Vanduo pradėjo veržtis į mašinų skyrių.

"Zapiolos" kapitonas ir įgulios specialistai bandė sustabdyti vandenį, bet pradūrimas buvo toks gilus, kad jie jokiu būdu negalėjo vandens sustabdyti. Tada "Zapiolos" kapitonas įsakė uždarinėti visas duris ir laivo apačią. Reikia manyti, kad vanduo jau buvo apsemęs laivo apačią. Be to, laivas pasikabino ant aštraus ir stipraus išsikūsiuoto uolos rago. Vanduo laivą supo, bet negalėjo jo nukabinti nuo uolos.

Mūsų kapitonas pasiūlė "Zapiolos" kapitoniui paimti visą laivo gulą ir nuvežti į saugią vietą, bet patyrėme, kad į nelaimės vietą atplaukia įpagalbinis Argentinios laivas. Be to, kapitoniui besikalbant su "Zapiolos" kapitonu apie susidariusią padėtį, ten priplaukė britų laivas "John Briscoe". Kur tas laivas plaukė, mums nepasakė, bet jis, patyręs apie "Zapiolos" nelaimę, pasuko į nelaimės vietą, kai jau

buvo mūsų laivas "Lindblat Explorer".

Jeigu laivo įgulai būtų sudaręs pavojus, tai mes būtume padėję išgelbėti pavojun patekusius "Zapiolos" įgulios narius, bet tiesioginio ir ūmaus pavojaus dar nebuvo. Mūsų kapitonas apskaičiavo, kad blogiausiu atveju "Zapiola" dar gali prabūti pakabintas ant akmenų mažiausiai dar bent 10 valandų. Tuo tarpu pagalbinis Argentinios laivas nelaimės vietoje bus už trijų valandų. "Zapiolos" kapitonas pranešė mūsų kapitoniui, kad jam būtų geriau, jeigu įgulą paimtų Argentinios laivas. Jeigu būtų pavojus, tai jis leistų įgulą iškelti į mūsų laivą. Bet tuo tarpu ūmaus pavojaus dar nesimatė, todėl nutarė palaukti kol atsiras Argentinios pagalbinis laivas. Zapiolos kapitonas labai gražiai padėjo mūsų laivo kapitoniui, kad jis rizikavo, visą naktį plaukė pavojingais vandenimis ir ryte pasiekė nelaimės vietą. Mes būtume galėję palaukti, kol tas pagalbinis laivas atsiras, bet ir to nereikėjo daryti. Britų laivas "John Briscoe" jau stovėjo veiki greta "Zapiolos" ir kiekvienu momentu galėjo padėti šio laivo įgulai, jeigu laivas būtų skendęs.

Kapitonams atsisveikinus, mes grįžome į mūsų laivą ir aš ėia jums papasakojau, kas atsitiko, — baigė savo pasakojimą prof. Erize ir patarė mums visiems eiti pusrūčių.

Per pusrūčius mes visi labai karštai ir plačiai komentavome jūrininkų garbingą elgseną. Kai mūsų kapitonas patyrė, kad šaltuose Arktikos vandenyse laivui atstiko nelaimė ir prašė pagalbos, jis mėtė viską, nutraukė argentiniečiams parduotą vakariene, jų atsiprašė ir mažai žinomais vandenimis pasilėdė į nelaimės vietą. Plaukė visą naktį, pats kapitonas akių nesudėjęs, visą laiką tikrindamas jūros žemėlapius, laivą sukinėdamas gilesnėmis vietomis, kad tikėtai greičiau ir saugiau nuplauktų į nelaimės vietą. Jam į galvą neatėjo mintis, kad ir jo vedamam laivui nepasibėgtas akmuo gali sąnų praversti, kaip jis praverė "Zapiolai", bet jis važiuojo ir pirmomis ryto valandomis, pasiekė pakabintą laivą.

Biznieriai taip nedaro. Jie liktai žūti, kad jam jokios nelaimės neatsitiktų, o nelaimingąjį palieka Dievo valiai. Dabar, kaip laikraščiai aprašinėja, tai žmonės jau ir gatvėje nieko nedaro, kai koks piktadarys užpuola moterį, merginą arba senį. Anksčiau taip nebuvo. Jeigu kokį piktadarį Chicago gatvėse pagauva, tai jūreivis. Jis neaukia, kol policija ateis, bet tuojau kerta piktadariui. O jeigu tas bando pabėgti, tai vežasi, kol pagauva ir policijai atiduoda, tuo tarpu kiti piliečiai pareigos jausma atbukinę žūti ir nieko nedaro Ekspedicijos narių tarpe labai ilgai buvo kalbama apie mūsų laivo kapitono drąsų ir garbingą žeslį: nelaimės vieton jis skubėjo ir buvo pasiruošęs padėti. Jeigu visi taip darytų, tai būtų maloniau gyventi ant svieto.

Papusrūčių metu ir buvome besileidžiantis važiuoti tolyn. Nespejome nuplaukti kelių mylių, lais pačiais vandenimis, tiksliai į kita pusę praplaukė kitas laivas iš žiuronių nustatėme, jog tai būta Čilės laivo "Jelčė". Jis taip pat patyręs apie nelaimę, skubėjo į pagalbą. Iš mūsų laivo vienas jūreivis jam siuntė signalus. Iš to laivo nieko nesigirdėjo. Jeigu čilėnai jūreiviai būtų atkreipę dėmesio į mūsų laivo kapitono siunčiamus signalus, tai jam nebūtų reikėję ten bereikalingai plaukti. Mūsų kapitonas norėjo pasakyti, kokia ten buvo padėtis ir kad ne-

reikėjo ten plaukti. Bet "Jelčė", kuris ištrėskus, ten nuplaukė, kad vėliau turėtų grįžti, nieko nepadėjus.

(Bus daugiau)
 — Elaine Dvaronytė ir Irena A. Paulauskaitė iš Chicagos pietvakarių baigė Slaugų mokyklą bakalauro laipsniu St. Xavier kolegijoje.
 — Patricia Vaitkutė ir Valdemaras Zukauskas yra tarp dešimties geriausiai baigusių

P A D Ė K A
 A. + A.
DR. JUOZUI ZUBRICKUI MIRUS,
 reikiame nuostabią padėką visiems padėjusiems ligos metu, dalyvausiems laidotuviuose, aukojusiems Sv. Mišias, prisituntusiems gėles, bei pareikiusiems mums užuojautas žodžiu, laiškais ar spaudoje.
 Ypatingą padėką Dr. Vincui Janevičiui ir Dr. Kazui Sukiui už rūpestingą kolegiską globą ir gydymą namie ir ligoninėje.
 Kunigams: Patrick Hayes, Dr. Joseph Tremonti, John Skrodzeniu ir Truman Twain už religines apeigas bei maldas ligoninėje, koplyčioje, baznyčioje ir kapinėse.
 Grabnešiams: Dr. K. Sukiui, Dr. B. Poškui, V. Sniečkui, G. Arui, Pr. Liaučui ir V. Liaučui.
 Dr. Balui Poškui už atsisveikinimo kalbą kapinėse.
 Laidotuvių direktoriui James Orison.
 Speciali nuostabi padėką p. Onutei Janevičienei už visokeriopą pagalbą, paslaugą ir globą.
 Liūdanti žmona Emilija, seserys — Kazė Sniečkuvienė ir Marija Abratienė su šeimomis.

A. + A.
 Lietuvos karo aviacijos lakūnui
PIK. LEONARDUI PESECKUI
 mirus,
 jo sūnui Vytautui ir dukrai Rimutei su šeimomis reikiame gilia užuojautą
 ANASTAZIJA IR BRONIUS DRAUGELIAI

Prof. Vaclovo Biržiškos
**SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ
 KNYGŲ ISTORIJA**
 Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
 Abi knygas gausite, jei pingus pasiusite tokiu adresu:
NAUJIENOS
 1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Happy Hour Mushrooms, a prize-winning recipe at the State Fair of Texas, will star at an party. Crushed Fritos brand corn chips, wine and other tasty ingredients combine in a stuffing for fresh mushroom caps to make a unique hot hors d'oeuvre.
 Happy Hour Mushrooms marched away with the "Best of Show" award at the State Fair of Texas, and they are sure to get equal billing at your party table!
 This prize-winning recipe combines Fritos brand corn chips and Frito-Lay brand dip mix with cheese, seasoning and just the right amount of wine for a tasty mixture to top fresh mushroom caps. Flashed under the broiler until brown and served bubbly hot, these stuffed mushrooms will be the star attraction at any festive occasion.
 Happy Hour Mushrooms may be made in advance and refrigerated until party time. Brush the mushroom caps with lemon juice or white wine before stuffing and they will retain their light color during cooking.

HAPPY HOUR MUSHROOMS
 24 medium-sized Fresh mushrooms
 1/2 tablespoons Melted butter
 1 stick Butter, softened
 1 clove Garlic, minced or mashed
 1/2 cup Grated Monterey Jack cheese
 2 tablespoons Red wine
 1 tablespoon Soy sauce
 1 package Frito-Lay brand toasted onion dip mix
 1/2 cup Finely crushed Fritos brand corn chips
DIRECTIONS:
 Remove stems from mushrooms. Wash caps and brush with melted butter.
 Combine softened butter, garlic, and grated cheese; mix well. Add wine, soy sauce, dip mix and crushed corn chips to make a paste.
 Fill mushroom caps with mixture, place on baking sheet and broil for 2 minutes, or until bubbly and lightly browned.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI
 "Viešpaties žodis bus įsakymas po įsakymo, truputį čia, truputį ten". — Iza. 28:13.
 Krikščionio gyvenimas yra panašus mokinio gyvenimui. Kiekvieną dieną mes sužinome ką nors daugiau apie save ir apie Dievo išmintį ir teisingumą. Pastmokinė reikalingų pamokų mes sužinome kaip ir kur pataisyti ir pagerinti savo pastelgimą. Pamatę savyje kaikurias netobulybes ir trūkumus, mes turime nereikalingi tobulybės kituose, bet turime pagirti juos jei matome, kad stengiasi daryti tiek gerai, kiek išgali. Apaštalas Povilas duoda mums štai kokią gerą patarimą: "Būkite Dievo sekėjai, kaip mylimiausiasieji vaikai, ir elkitės meilėje, kaip ir Kristus mus mylėjo ir pats save davė už mus Dievui atnašą ir auką meliam kvapui". — Efez. 5:1, 2.
 "Nes tu esi Viešpats, mano prieglauda. Aukščiausiasis tu padarei šiuoqms sąsąjūterų sąsąjūterų už save Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtis? Ją klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:
 F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
 ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
 TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
 2533 W. 71st Street
 Telef.: GRovehill 6-2345-6
 1410 So. 50th Ave., Cicero
 Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
 AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
 6845 SO. WESTERN AVE.
 TRYS MODERNISKOS
 AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
 MALBACIOS VIETA
 REpublic 7-8888 REpublic 7-5891

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
 SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJUMO ISTAIGA
 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
 Tel.: YArds 7-1741-1742
 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
 Telefonas: LAfayette 3-0440
 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

N A R I A I:
 Chicago
 Lietuvių
 Laidotuvių
 Direktorių
 Asociacijos

 AMBULANCE PATARNAVI-MAS DIENA IR NAKTI.
 ★ TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTOSE DALYSE.
ANTANAS M. PHILLIPS
 TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
 3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
 1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIUNAS
 4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
 3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
 (LACKAWICZ)
 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
 11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
 3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

ISPANIJOS KARALIUS SUSITIKO SU ŽYDŲ DELEGACIJA

Ispanijos valdovai, išvarę žydus 1492 metais, vengė su žydais, bet kur susitikti

WASHINGTONAS. — Viešųjų reikalų departamentas pranešė, kad Ispanijos karalius Juan Carlos I. susitikęs su žydų delegacija, vadovaujama buvusio vyriausybės teisininko ir pasiuntinio Jungtinėse Tautose Arturo Goldbergo, buvo birželio 3 d. priimta Ispanijos karaliaus Juan Carlos I.

Teisėjas Goldbergas, sveikindamas karalių, priminė, jog tai yra pirmas žydų delegacijos susitikimas su Ispanijos karaliumi nuo 1492 m., kuomet žydai buvo išvaryti iš Ispanijos. Priėmimas tęsėsi 25 minutes Blair House karaliaus rezidencijoje. Žydų delegacija karaliui įteikė autorius Jeffrey Wigodero 2 tomy veikalą "Jewish Art in Civilization" ir pirmojo Amerikoje pasakoto žydų pamokslą, pasakoto 1773 m. Newporte, R. I., kopija.

Savo keliu karaliaus žmona, karalienė Sofija lankėsi ir buvo priimta Madrido vardu pavadintoje žydų religijos sinagogoje. Pasak žurnalisto, tai antroji kelio rodyklė pakeliui į giminybę Ispanijos Didenybės ir žydų bendruomenės.

Pasak teisėjo Goldbergo, tai buvo aukščiausio laipsnio istorinis įvykis, kuriuo žydų delegacija norėjo ir tikėjosi ne tik atnaujinti gerus ir istoriškai

buvojami Kristopo Kolumbo kelionė, ieškant naujų kelių į Indiją.

Istorinė sakykla, iš kurios buvo pirmą kartą perskaitytas minėtas karalius Ferdinando raštas, išstatytas Kolumbo parodoje, atvežtas iš Ispanijos, iš San Jorge de Palos bažnyčios į JAV 200 metų nepriklausomybės minėjimą. 1492 metais iš Palos uosto Kolumbas išplaukė į vakarus, likėdamas pasiekti Indiją.

Kristopas Kolumbas, pasiekęs dabartinės Vidurio Amerikos salas, buvo įsitikinęs, kad jam pavyko surasti trumpiausią kelią į Indiją. Jis ir mirė, nepažinęs šio savo įsitikinimo.

— Kazys Mačiukas, 2549 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629, SLA 6-to Apskritis pirmininkas, vadovauja SLA 59-to Seimo ruošimo komitetui. Ruošiama suvenyrinė programa, nes šiame bus paminėta SLA 90 m. veiklos ir Amerikos 200 m. nepriklausomybės sukaktys. Seimas įvyks liepos 5 — 8 d. Chicago's Pick Congress viešbutyje.

— Seselė M. Salesia, išbuvoję Marijos aukšt. mokyklą, vedė 12 metų, gavo kitą paskyrimą. Ji yra baigusi mokyklų administracijos mokslus daktaro laipsniu Loyolos universitete, sėkmingai ir pavyzdinai vadovavo šiai mokslo institucijai pačiu aštuntajausiu metu, sugebėdama išlavuoti klasišniū bei ydurjo keliū.

— Petras Lelys, Cleveland, Ohio, susipažino su Naujienomis ir tapo ne tik nuolatinu skaitytoju, atsiųsdamas mėtinę prenumeratą, bet ir rėmėju. Prie jos pridėdamas \$4. Savo laiške jis išreiškia teigiama nuomonę apie Naujienas ir pabrėžia, kad teisybė ir tiesa yra didžiausias gyvenimo rodyklės žymenims ir jų grupėms. Dėkui už linkėjimus, užsakyką ir už auką.

— J. Koudelka, Anaheim, California, iš anksto be raginimo pratęsė savo prenumeratą ir parėmė Naujienų leidimą \$12 dovana. Frank T. Puleikis iš New Buffalo, Mich., ir ponis Marija L. Karpus iš Brighton Parko apylinkės atsuntė po \$4. Tos apylinkės tautietis užsiskė Naujienas 6 mėn., bet pavardės prašė neminėti. Dėkui už aukas ir už prenumeratą. Platinimo vajuas proga Naujienos yra siunčiamos dvi savaites susipažinimui nemokamai.

— Napoleonas Gabrėnas iš Wayneville, Mo., išvyko į Pittsburgą, Pa. Antanas Buškus iš Brighton Parko išsikėlė į Marquette Parko apylinkę. K. Martinkus iš Gage Parko taip pat ten išsikėlė.

— Andrius Alšėnas, Andrius Palūnas, Tomas Palubinskas ir Andrius Razgaitis, Cleveland, Ohio, baigė Vysk. M. Valančiaus lituanistinę mokyklą. Mokyklos direktorė Aurelija Bačlašaitienė, Tėvų komiteto pir. Viktoras Palūnas.

— Dail. A. Petrikonis su šeima ruošiasi išvykti į Floridą. Jų bičiuliai rengia išleistuves birželio 26 d. Lietuvių Tautiniuose namuose.

— Illinois valstijos loterijoje birželio 3 d. laimėjęs numeriai yra 23 ir 144, spalva — red, State — South Carolina. Double Derby birželio 4 d. laimėjo šie numeriai: 001; 3014; 21697; 807545. Spalva — blue.

— Serijų Bicentennial komitetas ruošia simfonines muzikos koncertų birželio 26 d. 8:30 val. vak. Orchestra Hall, 220 S. Michigan Ave. Koncerto tikslas — minėti Amerikos nepriklausomybės 200 m. sukaktį ir parodyti Serbijos amerikiečių tautininkų laimėjimus. Koncerte bus 200 dainininkų jungtinis choras, solistai ir Chicago's simfoninis orkestras, dalyvavęs Chicago's lietuvių suoruostame Amerikos nepriklausomybės minėjime balandžio 25 d.

— Kazys Mačiukas, 2549 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629, SLA 6-to Apskritis pirmininkas, vadovauja SLA 59-to Seimo ruošimo komitetui. Ruošiama suvenyrinė programa, nes šiame bus paminėta SLA 90 m. veiklos ir Amerikos 200 m. nepriklausomybės sukaktys. Seimas įvyks liepos 5 — 8 d. Chicago's Pick Congress viešbutyje.

— Seselė M. Salesia, išbuvoję Marijos aukšt. mokyklą, vedė 12 metų, gavo kitą paskyrimą. Ji yra baigusi mokyklų administracijos mokslus daktaro laipsniu Loyolos universitete, sėkmingai ir pavyzdinai vadovavo šiai mokslo institucijai pačiu aštuntajausiu metu, sugebėdama išlavuoti klasišniū bei ydurjo keliū.

— Reg. Lietuvių Bendruomenės Valdyba Marquette Parko apylinkės ruošia birželio mėn. 13 dienos minėjimą, kviečia skautus ir kitas organizacijas dalyvauti 10 val. prieš vėliavų, o 10 val. 30 min. pamaldose.

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

— Didelis pasirinkimas pavelskių ir rėmių. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pusę sumažintos dail. Antano Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. (prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas savaitėje visą birželio mėnesį. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMU PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI
VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVICIUS - BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

BUD'S REAL ESTATE
PIRKSIK — PARDOUSIT — NUOMOSIT
I VAIROS DRAUDIMAI
Malonai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 ARCHER AVE. CHICAGO ILL.
Tel. 254-5551
8929 SO. HARLEM AVE.
Tel. 598-3290
135-TH IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5861

SIMAITIS REALTY
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 N. A. M.
Lietuvių kalba: rytdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30—1:00 v. popiet. — Šeštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3227 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef. Rpublic 7-1541

Didžiausias kailių pasirinkimas
Pas vleniūnėliū Lietuviū kailiūnėliū Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601
Pirkite Naujienas, Remkite kiekvienas, Nes jos rašo tiesą Ir vada į šviesą.

3 easy ways to get the Zip Codes of people you write to:
1 When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
2 Call your local Post Office or see their National Zip Directory.
3 Local Zips can be found on the Zip Map in the business pages of your phone book.
Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIVŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

JUBILEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS
NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjas bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajuas.
NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandorius su okupantais ar jų igaliojiniais.
NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.
NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retoriškos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruojū.
Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbiamą platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasukti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbamams ne tik laikraščio, bet ir visose švietimo, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.
KAINUOJAMA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusė metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusė metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiamas savaitė nemokamai.
Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.
NAUJIENOS,
1-39 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608
 Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinių vajuas proga paremdamas lietuvišką spaudą.
 Vajaus proga prašau siūsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.
PAVARDĖS IR VARDAS _____
ADRESAS _____

Nesenai išėjusi laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ SVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug pavelskių. Kaina \$2.00.
Parsiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakykusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608